

Consiliul
Uniunii Europene

Bruxelles, 17 noiembrie 2023
(OR. en)

15509/23

LIMITE

EJUSTICE 56
JAI 1487
JURINFO 12

NOTĂ

Sursă:	Secretariatul General al Consiliului
Destinatar:	Comitetul Reprezentanților Permanenți / Consiliul
Subiect:	Strategia privind e-justiția europeană 2024-2028 – Aprobare

1. Strategia și planul de acțiune privind e-justiția pentru perioada 2019-2023 se apropie de sfârșit, iar delegațiile au convenit că o strategie privind e-justiția pentru anii următori ar fi utilă pentru progresul domeniului e-justiției.

2. În perioada 2019-2023, Consiliul Uniunii Europene, Comisia Europeană și Parlamentul European au depus eforturi semnificative pentru a accelera procesul de digitalizare și pentru a promova utilizarea serviciilor digitale în e-justiție. Accentul a fost pus cu fermitate pe acțiunea legislativă, încheindu-se mai multe inițiative legislative, cum ar fi Regulamentul privind un sistem informatizat pentru schimbul electronic transfrontalier de date în domeniul cooperării judiciare în materie civilă și penală (sistemul e-CODEX)¹, care a oferit un cadru adecvat pentru schimbul de informații judiciare prin intermediul unor servicii securizate; Regulamentul privind notificarea sau comunicarea actelor² și Regulamentul privind obținerea de probe³ care instituie utilizarea, pentru comunicările relevante, a sistemului informatic descentralizat cu puncte de acces interoperabile bazate pe e-CODEX; Regulamentul privind probele electronice⁴ și, în special, Regulamentul și Directiva privind digitalizarea cooperării judiciare transfrontaliere și a accesului la justiție („pachetul privind digitalizarea”)⁵.
3. Inițiativele legislative menționate mai sus, precum și alte acte legislative care promovează digitalizarea justiției, sunt însoțite de o serie de inițiative fără caracter legislativ.
4. Delegațiile au considerat că o strategie privind e-justiția ar contribui la punerea în aplicare a inițiativelor legislative și a celor fără caracter legislativ menționate anterior și ar permite realizarea de progrese în domenii noi sau complementare.

¹ Regulamentul (UE) 2022/850 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 mai 2022 privind un sistem informatizat pentru schimbul electronic transfrontalier de date în domeniul cooperării judiciare în materie civilă și penală (sistemul e-CODEX) și de modificare a Regulamentului (UE) 2018/1726, JO L 150, 1.6.2022, p. 1-19.

² Regulamentul (UE) 2020/1784 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 noiembrie 2020 privind notificarea sau comunicarea în statele membre a actelor judiciare și extrajudiciare în materie civilă sau comercială (notificarea sau comunicarea actelor) (reformare), JO L 405, 2.12.2020, p. 40-78.

³ Regulamentul (UE) 2020/1783 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 noiembrie 2020 privind cooperarea între instanțele statelor membre în domeniul obținerii de probe în materie civilă sau comercială (obținerea de probe) (reformare), JO L 405, 2.12.2020, p. 1-39.

⁴ Regulamentul (UE) 2023/1543 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 iulie 2023 privind ordinele europene de divulgare a probelor electronice și ordinele europene de păstrare a probelor electronice în cadrul procedurilor penale și pentru executarea pedepselor privative de libertate în urma unor proceduri penale, JO L 191, 28.7.2023, p. 118-180.

⁵ Urmează să fie adoptate în cadrul următorului Consiliu JAI din 4 decembrie 2023, documentele PE-CONS 50/23 și, respectiv, PE-CONS 51/23.

5. În urma unui atelier organizat de președinția cehă, președinția suedeză a inițiat, în cadrul Grupului de lucru pentru e-justiție, discuții referitoare la abordarea pentru noua strategie privind e-justiția. Aceste discuții au continuat în timpul președinției spaniole, care a preluat redactarea efectivă și a propus-o delegațiilor în cadrul Grupului de lucru pentru e-justiție.
6. Noua strategie stabilește principiile și obiectivele pentru evoluțiile privind e-justiția în UE pentru următorii 5 ani, împreună cu acțiunile necesare pentru realizarea acestora din urmă, stabilind totodată modul în care vor fi organizate acțiunile de monitorizare în viitor.
7. Proiectul de strategie a fost discutat la nivel tehnic în cadrul a trei reuniuni ale Grupului de lucru pentru e-justiție. Delegațiile au convenit asupra textului strategiei în cadrul ultimei reuniuni și printr-o procedură tacită informală în săptămâna care a început la 13 noiembrie 2023.
8. Având în vedere cele de mai sus, Comitetul Reprezentanților Permanenți este invitat:
 - să își confirme acordul cu privire la text și
 - să recomande Consiliului să aprobe Strategia privind e-justiția europeană 2024-2028, astfel cum figurează în anexa de mai jos.

Strategia privind e-justiția europeană 2024-2028**I. INTRODUCERE**

1. Titlul V din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (articolele 67-89) prevede crearea unui spațiu de libertate, securitate și justiție, în care aplicarea Cartei drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (denumită în continuare „carta”) are o relevanță deosebită.
2. Ca parte a spațiului de libertate, securitate și justiție, accesul la justiție este un drept fundamental esențial în Uniunea Europeană, consacrat atât la articolul 6 din Convenția europeană a drepturilor omului, cât și la articolul 47 din cartă, care garantează dreptul la o cale de atac efectivă și la un proces echitabil.
3. Utilizarea mijloacelor și instrumentelor tehnologice s-a intensificat în societățile noastre în ultimii ani, fiind accelerată în mod deosebit de pandemia de COVID-19, ceea ce a dus la creșterea așteptărilor în ceea ce privește serviciile digitale.
4. Sistemul de justiție, în calitate de furnizor de servicii publice esențiale, adoptă fără rezerve digitalizarea și provocările asociate. Digitalizarea sistemului de justiție urmărește să faciliteze și să îmbunătățească accesul la justiție, să facă sistemul de justiție mai eficace și mai eficient, facilitând în același timp activitatea profesioniștilor din domeniul justiției¹, și să îl aducă mai aproape de cetățeni, oferind astfel servicii de justiție mai bune tuturor.

¹ Profesioniștii din domeniul justiției includ toți profesioniștii care acționează în domeniul justiției, inclusiv practicienii în domeniul dreptului.

A. Contextul

5. Strategia și planul de acțiune privind e-justiția pentru perioada 2019-2023 au cuprins trei obiective strategice care rămân valabile până în prezent, și anume: accesul la informații în domeniul justiției; comunicațiile electronice între autoritățile judiciare, cetățeni și profesioniștii din domeniul justiției și interoperabilitatea între aplicațiile și domeniile judiciare.
6. Comunicarea Comisiei Europene privind digitalizarea justiției în Uniunea Europeană² subliniază că accesul la justiție și facilitarea cooperării între statele membre se numără printre principalele obiective ale spațiului de libertate, securitate și justiție al Uniunii Europene.
7. Consiliul Uniunii Europene, Comisia Europeană și Parlamentul European au depus eforturi semnificative pentru a accelera procesul de digitalizare și pentru a promova utilizarea serviciilor digitale în e-justiție pentru atingerea acestor obiective.
8. În urma comunicării, activitatea Uniunii Europene în ceea ce privește e-justiția a pus accentul în mod ferm pe acțiunea legislativă.
9. Adoptarea Regulamentului privind un sistem informatizat pentru schimbul electronic transfrontalier de date în domeniul cooperării judiciare în materie civilă și penală (sistemul e-CODEX)³ a oferit un cadru adecvat pentru schimbul de informații judiciare prin intermediul unor servicii securizate.

² Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor intitulată „Digitalizarea justiției în Uniunea Europeană – O panoplie de posibilități”, COM(2020) 710 final.

³ Regulamentul (UE) 2022/850 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 mai 2022 privind un sistem informatizat pentru schimbul electronic transfrontalier de date în domeniul cooperării judiciare în materie civilă și penală (sistemul e-CODEX) și de modificare a Regulamentului (UE) 2018/1726, JO L 150, 1.6.2022, p. 1-19.

10. Regulamentul privind notificarea sau comunicarea actelor⁴ și Regulamentul privind obținerea de probe⁵ instituie un cadru juridic pentru digitalizarea acestor două instrumente de cooperare judiciară în materie civilă și comercială, în temeiul căruia utilizarea, pentru comunicările relevante, a sistemului informatic descentralizat cu puncte de acces interoperabile bazate pe e-CODEX va fi obligatorie începând din mai 2025.
- Regulamentul privind probele electronice⁶ este un instrument suplimentar de cooperare care digitalizează comunicarea în materie penală.
11. Regulamentul și Directiva privind digitalizarea cooperării judiciare transfrontaliere și a accesului la justiție („pachetul privind digitalizarea”)⁷ sunt piloni esențiali pe care se va baza e-justiția în următorii ani. Punerea în aplicare a acestor acte juridice va fi prioritatea absolută pentru perioada acoperită de prezenta strategie. Actele de punere în aplicare pentru cele 24 de instrumente juridice vizate de pachetul privind digitalizarea vor trebui discutate în cadrul comitetelor cu reprezentanții statelor membre. Sistemul informatic descentralizat pentru aceste instrumente va trebui să fie instituit prin intermediul punctelor naționale de acces, conectând software-ul de implementare de referință și/sau soluțiile naționale. În același timp, principiile comunicațiilor electronice, precum și punctul de acces electronic european prevăzut în pachetul privind digitalizarea ar trebui considerate o bază pentru orice nouă inițiativă legislativă în domeniul e-justiției europene.

⁴ Regulamentul (UE) 2020/1784 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 noiembrie 2020 privind notificarea sau comunicarea în statele membre a actelor judiciare și extrajudiciare în materie civilă sau comercială (notificarea sau comunicarea actelor) (reformare), JO L 405, 2.12.2020, p. 40-78.

⁵ Regulamentul (UE) 2020/1783 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 noiembrie 2020 privind cooperarea între instanțele statelor membre în domeniul obținerii de probe în materie civilă sau comercială (obținerea de probe) (reformare), JO L 405, 2.12.2020, p. 1-39.

⁶ Regulamentul (UE) 2023/1543 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 iulie 2023 privind ordinele europene de divulgare a probelor electronice și ordinele europene de păstrare a probelor electronice în cadrul procedurilor penale și pentru executarea pedepselor privative de libertate în urma unor proceduri penale, JO L 191, 28.7.2023, p. 118-180.

⁷ PE-CONS 50/23 și, respectiv, PE-CONS 51/23.

12. Ca urmare a pachetului privind digitalizarea, persoanele fizice sau juridice și reprezentanții lor legali vor putea comunica electronic prin intermediul punctului de acces electronic european. Autoritățile vor putea face schimb de date în materie civilă, comercială și penală cu implicații transfrontaliere prin canale digitale sigure și fiabile.
13. Inițiativele legislative menționate mai sus, precum și alte acte legislative care promovează digitalizarea justiției, sunt însoțite de o serie de inițiative fără caracter legislativ relevante, inclusiv consolidarea utilizării și dezvoltării sistemului e-CODEX, care urmează să fie gestionat și menținut de eu-LISA după declarația Comisiei Europene privind finalizarea cu succes a procesului de predare/preluare în 2024.
14. Rolul statelor membre va fi la fel de important, întrucât conectarea la e-CODEX rămâne o prerogativă națională. Interconectarea sistemelor naționale suplimentare prin e-CODEX dovedește că autoritățile competente, profesioniștii din domeniul dreptului și persoanele fizice sau juridice pot interacționa rapid, sigur și fiabil. Pe baza e-CODEX, sistemul de schimb digital de probe electronice (eEDES) se maturizează în software-ul de implementare de referință, iar schimbul de instrumente precum ordinele europene de anchetă între diferite state membre este deja o realitate în prezent.
15. Toate cele de mai sus arată impulsul semnificativ care a fost dat domeniului e-justiției și modul în care acesta trece treptat de la o abordare bazată pe participarea voluntară în cadrul inițiativelor de digitalizare la o abordare obligatorie bazată pe acte legislative care oferă o mai mare securitate juridică. Acest lucru demonstrează, de asemenea, progresele înregistrate în ceea ce privește consolidarea digitalizării justiției în Uniunea Europeană.

16. Fără îndoială, Uniunea Europeană se confruntă în continuare cu provocări în ceea ce privește dezvoltarea în continuare a digitalizării justiției. Aceste provocări reprezintă, de asemenea, o oportunitate importantă, iar statele membre ar trebui încurajate să își continue activitatea de modernizare a sistemelor de justiție. Cadrul juridic solid și maturitatea din ce în ce mai mare a unora dintre principalele sisteme electronice sunt esențiale pentru acest efort.

B. Domeniul de aplicare

17. Prezenta strategie se aplică tuturor statelor membre și ar trebui să servească drept sursă de inspirație pentru toți actorii Uniunii Europene implicați în procesul de transformare digitală în domeniul justiției.
18. Se aplică din 2024 până în 2028. Având în vedere rapiditatea evoluțiilor tehnologice, ar fi utilă o revizuire care să permită ajustarea obiectivelor strategice și a acțiunilor conexe. Prin urmare, în a doua jumătate a anului 2026 ar trebui efectuată o evaluare și o eventuală revizuire, astfel încât să se adapteze, dacă este necesar, la provocările și capacitățile în continuă evoluție.

C. Scopul strategiei

19. Prezenta strategie ar trebui să ghideze transformarea digitală în curs în domeniul justiției în întreaga Uniune Europeană.
20. În special, prezenta strategie urmărește să identifice obiectivele strategice și operaționale și principiile care ar trebui respectate atunci când se desfășoară acest proces de transformare digitală, să instituie măsuri organizaționale și metodologice, să identifice factorii-cheie pentru facilitarea și promovarea digitalizării, precum și să promoveze mecanisme de facilitare a coordonării și a monitorizării progreselor înregistrate în ceea ce privește inițiativele privind e-justiția.

21. Ar trebui avute în vedere acțiuni specifice legate de aspecte care apar în contextul transformării digitale (videoconferințe, dosare digitale etc.), permițând în același timp flexibilitatea de a include noi acțiuni ca răspuns la provocările și oportunitățile prezentate de tehnologiile emergente, cum ar fi inteligența artificială (IA).
22. În special, aceste obiective ar trebui urmărite în paralel în domeniul justiției civile și penale, ținând seama de implicațiile specifice pentru transformarea digitală în aceste două domenii ale justiției.
23. Aceste obiective și acțiunile asociate acestora ar trebui să fie însoțite de un proces de monitorizare pentru a evalua punerea în aplicare și eficacitatea lor. Prin urmare, ar fi util să se creeze un mecanism colaborativ de monitorizare pentru a analiza și a evalua progresele înregistrate. Acest exercițiu de colaborare ar trebui să permită urmărirea progreselor prin compilarea informațiilor privind proiectele și inițiativele relevante care sunt fie finanțate în cadrul programelor financiare ale Uniunii Europene, fie finanțate la nivel național, precum și prin facilitarea schimbului de informații între statele membre.
24. Deși digitalizarea justiției oferă beneficii concrete și de durată prin reducerea costurilor legate de accesul la justiție și funcționarea sistemelor judiciare, investițiile în diverse acțiuni pot necesita finanțare. Statele membre ar trebui să aibă posibilitatea de a solicita finanțare pentru acțiunile legate de digitalizarea justiției prin intermediul diferitelor instrumente financiare incluse în cadrul financiar multianual. La nivelul Uniunii Europene, ar trebui facilitat accesul la finanțare.

II. PRINCIPII

A. Principii esențiale

a. Respectarea drepturilor și a principiilor fundamentale

25. Promovarea digitalizării necesită un accent puternic pe eficacitatea protecției garantate de drepturile fundamentale existente. Inițiativele în contextul transformării digitale a justiției trebuie să respecte independența sistemului judiciar și să fie în conformitate cu statul de drept, care este una dintre valorile fundamentale pe care se întemeiază Uniunea Europeană, în temeiul articolului 2 din Tratatul privind Uniunea Europeană, și care sunt comune statelor membre. Astfel de inițiative ar trebui să facă obiectul unei evaluări atente a măsurii în care protejează drepturile tuturor. Ar trebui luate măsuri în special în contextul justiției penale, în care utilizarea tehnologiilor de comunicare la distanță ar putea prezenta riscuri grave pentru drepturile fundamentale ale persoanelor suspectate și acuzate, în special dreptul la un proces echitabil, dreptul de a fi prezent la proces și dreptul la apărare. De asemenea, apariția unor tehnologii inovatoare poate genera provocări și riscuri fundamentale noi, de exemplu încălcări ale securității cibernetice, adâncirea decalajului digital sau discriminare inconștientă din cauza algoritmilor sau a seturilor de date părtinitoare.

b. Accesul la justiție

26. Accesul la justiție este un drept fundamental suplimentar și un element esențial al statului de drept. Transformarea digitală a schimbat profund viața oamenilor în ultimele decenii și va continua să o facă. Sistemele judiciare se confruntă cu aceste cerințe în schimbare și pun la dispoziția cetățenilor posibilitățile tehnologice corespunzătoare. Digitalizarea în continuare a sistemelor judiciare ale statelor membre, precum și utilizarea IA în sistemele de justiție au un potențial enorm de a continua să faciliteze și să îmbunătățească accesul la justiție pentru toți în întreaga Uniune Europeană. De exemplu, există cazuri în care IA poate fi utilizată în scopuri cu risc scăzut și poate fi foarte utilă atât pentru cetățeni, cât și pentru autoritățile judiciare.

c. Abordarea centrată pe oameni

27. În conformitate cu Declarația privind drepturile și principiile digitale pentru deceniul digital⁸, orice eforturi în domeniul digitalizării justiției ar trebui să se concentreze asupra nevoilor oamenilor. Oamenii se află în centrul transformării digitale din Uniunea Europeană.
28. Serviciile centrate pe oameni sunt accesibile tuturor, sunt adaptate la nevoile oamenilor și respectă standarde înalte de calitate. Nevoile tuturor persoanelor, inclusiv ale celor care nu dispun de competențe sau instrumente digitale, ar trebui să fie satisfăcute în mod egal prin facilitarea participării și implicării efective în procedurile judiciare. Reorientarea atenției către perspectiva oamenilor și sporirea accesibilității, eficacității și transparenței sistemelor de justiție vor fi, prin urmare, esențiale pentru consolidarea încrederii între oameni și instituțiile publice.

⁸ COM(2022) 28 final.

d. Reducerea decalajului digital

29. Pentru a promova un peisaj al justiției echitabil și echilibrat în întreaga Europă, este esențial să se reducă decalajul digital care creează inegalitate în ceea ce privește accesul la justiție. Acesta nu este doar o sursă potențială de excludere pentru cetățeni, ci și un obstacol în calea exercitării drepturilor lor. Principiul acoperă, de asemenea, necesitatea de a acționa în direcția unui nivel aliniat de digitalizare a justiției în toate statele membre ale UE. Prin schimbul de bune practici și eforturi, putem progresa în mod colectiv în transformarea digitală a justiției, menținând în același timp o perspectivă centrată pe oameni, asigurându-ne că drepturile tuturor sunt protejate și respectate.

e. Capacitarea digitală a utilizatorilor

30. 46 % dintre cetățenii europeni⁹ nu dispun în prezent de competențe și resurse digitale de bază. Pentru a le permite să își valorifice pe deplin drepturile și oportunitățile, ar trebui să li se ofere competențele digitale necesare pentru a accesa serviciile digitale. Transformarea digitală a justiției trebuie, prin urmare, să includă capacitarea digitală și consolidarea capacităților în rândul utilizatorilor. Ar trebui să se acorde o atenție deosebită formării profesioniștilor din domeniul justiției. Promovarea utilizării instrumentelor și resurselor digitale în rândul profesioniștilor din domeniul justiției le va spori capacitatea de a se orienta în mod eficace în cadrele juridice naționale și în cel european, asigurând astfel coerența.

f. Sustenabilitatea

31. Fiecare serviciu e-justiție ar trebui să fie pus în aplicare și exploatat în mod sustenabil, ceea ce înseamnă că impactul său economic, social și de mediu poate fi preconizat și susținut pe termen lung.

⁹[https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/isoc_sk_dskl_i\\$DV_317/default/table?lang=en](https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/isoc_sk_dskl_i$DV_317/default/table?lang=en)

B. Principii operaționale

a. Principiul „doar o singură dată”

32. Ar trebui să se acorde o atenție deosebită principiului „doar o singură dată” atunci când se furnizează servicii judiciare, astfel încât să se evite procedurile redundante și sarcinile inutile pentru cetățeni și să se încerce reutilizarea, acolo unde este posibil, a informațiilor încă valabile introduse în sistem. Principiul „doar o singură dată” se aplică respectând în același timp dreptul la confidențialitatea datelor și dreptul de a fi uitat.

b. Digital în mod implicit

33. Adoptarea unei abordări de tipul „digital în mod implicit” va raționaliza procesele, va reduce formalitățile administrative și va spori eficiența generală a procedurilor judiciare. Digitalizarea serviciilor judiciare va deschide calea către un sistem de justiție mai accesibil și mai ușor de utilizat, de care să beneficieze atât profesioniștii din domeniul dreptului, cât și publicul larg. Acest nou sistem de justiție ar trebui conceput ca un serviciu digital, chiar dacă alternativele nedigitale trebuie menținute pentru a oferi celor care nu participă pe deplin la evoluțiile tehnologice o protecție jurisdicțională efectivă și acces la justiție.

c. Interoperabilitate și securitate cibernetică

34. Într-o lume în care informațiile circulă liber, asigurarea interoperabilității între sistemele de justiție este esențială¹⁰. Prioritizarea interoperabilității va permite o comunicare și un schimb de date fără sincope între diferite sisteme, consolidarea coordonării și a cooperării între diferite entități juridice și instituții și, prin urmare, eliminarea barierelor dintre diferitele sisteme juridice naționale.

¹⁰ A se vedea, în acest sens, cadrul de interoperabilitate al MIE și principiile Cadrului european de interoperabilitate pentru serviciile publice europene.

35. În plus, interoperabilitatea atenuează riscurile în materie de securitate cibernetică și efectele de blocare care pot fi abordate prin adoptarea unei abordări coordonate între statele membre. Utilizarea tehnologiilor digitale în domeniul justiției este o chestiune extrem de sensibilă și, prin urmare, trebuie respectate cele mai recente standarde în ceea ce privește securitatea informațiilor și securitatea cibernetică¹¹, iar legislația privind protecția vieții private și protecția datelor trebuie respectată pe deplin.

d. Justiție dinamică

36. Justiția trebuie să fie flexibilă și adaptabilă la nevoile în continuă schimbare ale societății. Luând în considerare circumstanțele unice ale persoanelor și instituțiilor, inclusiv capacitățile și competențele acestora, și gestionând în mod eficace schimbările, putem construi un sistem de justiție mai rezilient și mai reactiv, care să se adapteze la nevoile și așteptările utilizatorilor.

37. Tehnologiile și datele digitale pot juca un rol major în acest proces. Digitalizarea, analiza datelor și IA devin din ce în ce mai integrate în serviciile de justiție, cu scopul de a spori eficiența și eficacitatea. Pandemia de COVID-19 a pus la grea încercare performanța serviciilor de justiție și a accelerat transformarea digitală a acestor servicii, dezvăluind, în același timp, problemele ridicate de o astfel de schimbare.

e. Justiție bazată pe date

38. Importanța deciziilor bazate pe date este mai presus de orice îndoială. Prin urmare, inițiativele ar trebui să includă, printre altele, colectarea datelor și analiza datelor, deoarece acestea sunt esențiale pentru orientarea adecvată a acțiunilor, abordând în același timp posibilele riscuri asociate, cum ar fi datele sau tehnologiile părtinitoare.

¹¹ A se vedea în acest sens și Directiva (UE) 2022/2555 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 decembrie 2022 privind măsuri pentru un nivel comun ridicat de securitate cibernetică în Uniune, de modificare a Regulamentului (UE) nr. 910/2014 și a Directivei (UE) 2018/1972 și de abrogare a Directivei (UE) 2016/1148 (Directiva NIS 2).

39. Obiectivul ar trebui să fie, de asemenea, creșterea nivelului de transparență a sistemelor de justiție, pentru a spori încrederea oamenilor în justiție. Încurajarea accesului la date deschise în materie de justiție poate servi drept mijloc de capacitate a oamenilor și a întreprinderilor, sporind astfel, printre altele, posibilitățile de soluționare autonomă a litigiilor. Accesul la datele din domeniul justiției poate contribui, de asemenea, la adoptarea unor măsuri mai bine orientate, bazate pe nevoile și provocările identificate, precum și la explicarea acțiunilor întreprinse. Este important să se deschidă datele din domeniul justiției pentru a permite noi inițiative și pentru a stimula sinergiile dintre astfel de inițiative.
40. În orice caz, trebuie asigurate o protecție adecvată a datelor și securitatea cibernetică.
- f. Surse deschise
41. În Uniunea Europeană și în statele membre se recunoaște din ce în ce mai mult importanța creării și utilizării de software sub licențe cu sursă deschisă în contextul unui cadru adecvat de protecție a datelor. Beneficiile surselor deschise – cum ar fi costul total mai scăzut al proprietății, stimularea inovării și sporirea transparenței și a interoperabilității – sunt extrem de relevante pentru sectorul justiției. În plus, sursele deschise pot contribui la controlul asupra autorităților de aplicare a legii și a autorităților judiciare și la încrederea în acestea.

III. OBIECTIVE STRATEGICE ȘI OPERAȚIONALE

42. Obiectivul general al e-justiției trebuie să fie întotdeauna îmbunătățirea furnizării de servicii de justiție către public în vederea facilitării dreptului la o protecție jurisdicțională efectivă. Având în vedere acest lucru, ar trebui urmărite următoarele obiective strategice:
- (a) Îmbunătățirea accesului la justiția digitală
 - (b) Sporirea cooperării judiciare digitale
 - (c) Eficientizarea justiției digitale
 - (d) Promovarea justiției digitale inovatoare

43. Aceste obiective strategice pot fi defalcate în următoarele obiective operaționale:

A. Îmbunătățirea accesului la justiția digitală

44. O justiție digitală centrată pe oameni necesită luarea în considerare a tuturor actorilor și a nevoilor acestora, fără a lăsa pe nimeni în urmă. Acest obiectiv strategic poate fi defalcat în mai multe obiective operaționale.

i. Promovarea accesului universal la justiția digitală

45. Accesul la justiție este un drept fundamental și unul dintre principiile de bază ale statului de drept. Prin urmare, asigurarea accesului universal la justiție, inclusiv la justiție digitală, în Uniunea Europeană ar trebui să fie un obiectiv principal.

46. Pentru a facilita accesul tuturor, portalul european e-justiție¹² și toate serviciile sale auxiliare, inclusiv viitorul punct de acces electronic european, sunt extrem de importante ca ghișeu unic pentru serviciile în materie de justiție digitală.

ii. Promovarea serviciilor în materie de justiție digitală cu valoare adăugată

47. Serviciile în materie de justiție ar trebui să fie întotdeauna concepute din perspectiva persoanelor fizice și a profesioniștilor din domeniul justiției, astfel încât să fie funcționale și să ofere o valoare adăugată reală utilizatorilor.

iii. Îmbunătățirea și promovarea portalului e-justiție și a EUR-Lex

48. Portalul e-justiție și EUR-Lex s-au dovedit valoroase pentru facilitarea accesului la justiție și îmbunătățirea eficienței sistemelor de justiție. Acestea oferă acces la diverse informații și găzduiesc diverse sisteme online. Ele sunt accesibile în toate limbile oficiale ale Uniunii Europene.

¹² <https://e-justice.europa.eu/home?action=home>.

49. În trecut, eforturile s-au axat pe creșterea cantității de informații disponibile pe portalul e-justiție. În prezent, lucrările trebuie să se concentreze pe îmbunătățirea structurii portalului, astfel încât conținutul să fie ușor accesibil tuturor, utilizând un limbaj simplu pe care oricine să îl poată înțelege. Scopul este un portal e-justiție atractiv, simplificat și accesibil. Este important ca statele membre și Comisia Europeană să continue să comunice și să promoveze portalul către persoanele, întreprinderile și profesioniștii din domeniul justiției.
- iv. Reducerea decalajului digital în ceea ce privește accesul la justiția digitală
50. Accesul universal la serviciile în materie de justiție digitală necesită eliminarea tuturor barierelor existente care împiedică accesul tuturor persoanelor la astfel de servicii în condiții de egalitate.
51. Asigurarea accesibilității instrumentelor de justiție digitală și a nediscriminării în ceea ce privește accesul la justiția digitală încă din faza de proiectare este extrem de importantă pentru atingerea acestui obiectiv.
- v. Capacitarea persoanelor, a întreprinderilor și a profesioniștilor din domeniul justiției
52. Activitățile de consolidare a capacităților și de formare vor ajuta utilizatorii să profite de oportunitățile oferite de transformarea digitală, oferindu-le servicii publice eficace și de înaltă calitate în domeniul justiției. Ar trebui să se acorde o atenție deosebită formării inițiale și continue oferite profesioniștilor din domeniul justiției, sprijinind dezvoltarea competențelor profesionale digitale, în conformitate cu strategiile europene în materie de formare judiciară.

B. Sporirea cooperării judiciare digitale

53. Multe dintre principalele obiective ale cooperării în domeniul justiției digitale au fost stabilite în instrumente juridice, în special în pachetul privind digitalizarea.
54. O parte semnificativă a eforturilor statelor membre va fi în mod necesar dedicată, în următorii ani, respectării obiectivelor ambițioase stabilite în pachetul respectiv, dar pot apărea provocări suplimentare în contextul îmbunătățirii în continuare a cooperării judiciare digitale.

i. Îmbunătățirea interoperabilității transfrontaliere

55. Actele legislative privind digitalizarea, cum ar fi pachetul privind digitalizarea și Regulamentul e-CODEX, deschid calea pentru interoperabilitatea judiciară transfrontalieră, propunând digitalizarea a peste 20 de instrumente de cooperare judiciară. Pachetul privind digitalizarea ar trebui să servească drept referință pentru orice act legislativ ulterior în domeniul e-justiției în Uniunea Europeană.
56. În plus, inițiativele de succes ale statelor membre care fac schimb de cazuri reale prin intermediul e-CODEX, utilizând fie sistemele lor naționale, fie software-ul de implementare de referință furnizat de Comisia Europeană ilustrează pilonii prin care va fi sprijinită transformarea digitală a comunicațiilor judiciare. În acest context, trebuie asigurată interoperabilitatea la nivel de date și la nivel funcțional între sistemele statelor membre și, de asemenea, cu sistemele instituțiilor, agențiilor și organelor Uniunii Europene.
57. După cum s-a menționat deja, una dintre sarcinile prioritare care trebuie abordate va fi punerea în aplicare a pachetului privind digitalizarea. Acest lucru va necesita adoptarea unor acte de punere în aplicare pentru 24 de instrumente juridice în materie civilă, comercială și penală și dezvoltarea sistemelor informatice descentralizate corespunzătoare constând într-o implementare de referință și/sau implementări naționale. Aceste acte de punere în aplicare vor fi adoptate în patru loturi începând de acum și până la sfârșitul perioadei strategiei în 2028, iar sistemele informatice corespunzătoare vor intra fiecare în funcțiune la doi ani de la adoptarea lotului relevant. Realizarea acestui obiectiv va necesita investiții considerabile în materie de timp și resurse din partea Comisiei Europene, a statelor membre și a eu-LISA. Este esențial ca toți actorii să se angajeze în realizarea acestei sarcini și, printre altele, să numească experți competenți pentru a discuta digitalizarea instrumentelor juridice relevante.
58. În cele din urmă, digitalizarea standardizată a instrumentelor de cooperare judiciară va deschide calea pentru viitoarea interoperabilitate a justiției cu alte domenii.

ii. Servicii de comunicare în timp real

59. Într-o lume digitală în evoluție, serviciile de comunicare în timp real joacă un rol esențial în sporirea cooperării judiciare digitale. Unul dintre aceste servicii este reprezentat de videoconferințe, în cazul cărora statele membre înregistrează deja progrese la nivel național sau la nivelul Uniunii Europene.
60. Numeroasele provocări viitoare, cum ar fi identificarea participanților, și importanța acordată videoconferințelor în pachetul privind digitalizarea garantează că acest obiectiv va continua să fie important în următorii ani. Un alt exemplu este interpretarea digitală în timp real cu ajutorul IA, care, respectând drepturile fundamentale ale persoanei audiate, ar putea ajuta autoritățile judiciare în contextul audierilor cu prezență fizică și la distanță, evitând în același timp costurile, întârzierile și dificultățile legate de identificarea interpreților.

C. Eficientizarea justiției digitale

61. Eficiența are multe fațete, dar toate conduc la o Uniune Europeană mai bună și mai durabilă.
- i. Promovarea unei justiții orientate spre date
62. Crearea unei justiții orientate spre date ar trebui considerată drept un obiectiv transversal de importanță majoră din multe perspective. Datele prezintă oportunități importante de îmbunătățire a eficienței și a calității sectorului justiției:
- a) Dintr-o perspectivă generală, deschiderea datelor din domeniul justiției, ținând seama în același timp de normele de protecție a datelor, promovează transparența, care este o valoare fundamentală în Uniunea Europeană.
- b) Din punct de vedere economic, datele deschise permit generarea de noi modele de afaceri, întrucât datele alimentează majoritatea facilitatorilor noștri esențiali ai digitalizării, cum ar fi IA.

- c) Dezvoltarea sistemelor de IA depinde, în mare măsură, de disponibilitatea globală a unor seturi mari de date, structurate și prelucrabile automat. Atunci când se decide publicarea acestor date, trebuie să se acorde atenție atenuării în cea mai mare măsură posibilă a prejudecăților neintenționate și reducerii la minimum a riscului de discriminare accidentală.
- d) Din punct de vedere tehnologic, orientarea către date a aplicațiilor și serviciilor în materie de justiție facilitează interoperabilitatea.
- e) Din punct de vedere administrativ, orientarea inițiativelor către date contribuie la luarea deciziilor în cunoștință de cauză și la o mai bună alegere a priorităților.
- f) Din punct de vedere social, orientarea inițiativelor către date contribuie la evidențierea beneficiilor justiției digitale (de exemplu, reducerea emisiilor de dioxid de carbon, reducerea deplasărilor etc.).

ii. Tehnologii pentru eficiența justiției digitale

- 63. Există tehnologii care îmbunătățesc în mod clar eficiența în domeniul justiției. Ca listă neexhaustivă de instrumente pentru creșterea cu succes a eficienței, merită subliniate tehnologii precum anonimizarea hotărârilor judecătorești, repartizarea automată a cauzelor, instrumentele de transcriere pentru înregistrarea procedurilor și a probelor strânse de instanță, automatizarea proceselor prin robotizare și instrumentele de soluționare online a litigiilor.
- 64. Aceste tehnologii și multe altele contribuie la îmbunătățirea proceselor existente și la creșterea eficienței justiției, permițând personalului instanțelor să dedice mai mult timp sarcinilor cu o valoare adăugată mai mare.

iii. Promovarea digitalizării anumitor activități de tip față în față în domeniul justiției

- 65. Lumea evoluează rapid către o digitalizare completă, iar domeniul justiției trebuie să se adapteze la această realitate. În acest sens, fiind o listă neexhaustivă de exemple, asistența pentru cetățeni de tip față în față, procedurile administrative obligatorii de tip față în față sau procedurilor judiciare desfășurate în întregime față în față ar putea să trebuiască să fie regândite.

66. Aceasta nu înseamnă că canalele de tip față în față ar trebui abandonate. Contactele de tip față în față sunt esențiale în anumite cazuri și creează o impresie de justiție umană. Cu toate acestea, canalele digitale ar trebui utilizate pe scară mai largă.

D. Promovarea justiției digitale inovatoare

67. Noile tehnologii nu trebuie să afecteze drepturile persoanelor și trebuie utilizate cu respectarea deplină a dreptului la un proces echitabil și a dreptului la apărare, astfel cum sunt consacrate la articolele 47 și 48 din cartă, precum și la articolul 6 din Convenția europeană a drepturilor omului.
68. În acest sens, Uniunea Europeană și-a asumat un rol de lider în reconcilierea tehnologiilor transformatoare cu drepturile și libertățile fundamentale și în asigurarea unor garanții împotriva eventualelor riscuri.
- i. Efectul de pârgă al tehnologiilor inovatoare
69. Adoptarea tehnologiilor inovatoare ca oportunități de a aduce justiția mai aproape de cetățeni, de a îmbunătăți funcționarea instanțelor și de a asista judecătorii în activitatea lor zilnică, printre alte exemple, este un obiectiv fundamental. Acest lucru ar trebui să se facă într-un mod responsabil, care să respecte normele și valorile Uniunii Europene.
- ii. Promovarea schimbului de experiențe inovatoare
70. Inovarea nu se referă doar la tehnologiile emergente și disruptive. A face lucrurile în mod diferit este, de asemenea, un tip de inovare, în special dacă conduce la îmbunătățiri în domeniul justiției.
71. Prin urmare, promovarea schimbului de experiențe inovatoare între statele membre poate fi reciproc avantajoasă atât la nivel național, cât și la nivel european. De exemplu, conferințele organizate de președințiile prin rotație ale Consiliului, precum și webinarele organizate de Comisia Europeană cu privire la diferite utilizări ale IA în domeniul justiției sau în alte foruri care implică experți au avut un mare succes.

72. Toate acestea ar trebui să genereze beneficii concrete pentru toți (profesioniști din domeniul justiției, întreprinderi, cetățeni, state membre și Uniunea Europeană), accelerând transformarea digitală, sporind eficiența, ducând la acumularea de experiență valoroasă, îmbunătățind accesul la informațiile judiciare, facilitând prelucrarea cauzelor judiciare transfrontaliere și armonizând conceptele și procedurile judiciare în întreaga Uniune Europeană.
73. Grupul de pregătire al Consiliului Uniunii Europene care se ocupă de e-justiție s-a impus drept forum pentru discutarea unor chestiuni importante referitoare la provocările juridice și faptice. Progresele exponențiale de pe piața tehnologiei juridice au potențialul de a transforma modul în care funcționează societatea și, în special, sistemul de justiție. Chestiunile fundamentale referitoare la aplicarea și utilizarea tehnologiilor transformatoare ar trebui abordate în cadrul grupului de lucru relevant.

IV. PLANUL DE ACTIUNE

A. Scop

74. Acest plan de acțiune urmărește să identifice acțiunile necesare pentru atingerea obiectivelor prezentate în strategie. În acest scop, el permite încorporarea dinamică a acțiunilor în vederea alinierii atât la activitățile în curs, cât și la activitățile programate pentru anii următori sau încă necunoscute. În plus, el instituie un mecanism care permite actualizări periodice ale inițiativelor întreprinse în vederea îndeplinirii obiectivelor stabilite în secțiunea 3 din prezenta strategie.
75. Planul de acțiune identifică acțiunile și domeniile de lucru în curs și preconizate. Toate acțiunile, proiectele și inițiativele, indiferent dacă sunt incluse în planul de acțiune sau planificate să fie incluse, ar trebui să vizeze atingerea acestor obiective, respectând în același timp principiile stabilite în secțiunea 2 din prezenta strategie.

76. Proiectele și inițiativele din domeniul e-justiției se întemeiază pe principiul acțiunii voluntare, cu excepția cazurilor în care un instrument juridic specific impune obligații. Atât acțiunile obligatorii (cele care provin din acte juridice), cât și acțiunile neobligatorii sunt legate de unul sau mai multe domenii de lucru.
77. Planul de acțiune urmărește să garanteze continuarea eforturilor inițiate în temeiul planului de acțiune anterior (Planul de acțiune 2019-2023), adoptând în același timp o abordare mai flexibilă. În loc să enumere proiecte și inițiative specifice, acesta se axează pe identificarea acțiunilor în care ar putea fi incluse diferite proiecte și inițiative.
78. Această abordare vizează o mai bună structurare a lucrărilor în ceea ce privește sinergiile, coordonarea, monitorizarea și raportarea, pentru a facilita guvernanta globală și a menține flexibilitatea.

B. Identificarea domeniilor de lucru și a acțiunilor

79. Principalele domenii de lucru care au fost identificate în domeniul e-justiției sunt următoarele:
- 1) e-CODEX: dezvoltarea ulterioară a sistemului informatic descentralizat, inclusiv a interoperabilității și a profilurilor și a elementelor de securitate
 - 2) portalul e-justiție: servicii de informare și interconexiuni cu surse externe
 - 3) puncte de acces electronic: portaluri procedurale și servicii conexe de interfață pentru utilizatori
 - 4) aplicații în timp real: videoconferințe, transcriere și traducere automate, interpretare și alte servicii de aplicații în timp real
 - 5) date: drept și jurisprudență; date juridice și judiciare
 - 6) IA și alte servicii informatice inovatoare în domeniul justiției
 - 7) Alte domenii de lucru

80. Aceste domenii de lucru grupează din punct de vedere tematic acțiunile care trebuie întreprinse pentru a îndeplini obiectivele strategiei.
81. Criteriul fundamental general pentru identificarea unei noi acțiuni este alinierea acesteia la un obiectiv strategic și operațional. Acțiunile ar trebui să fie orientate către atingerea acestor obiective.
82. Fără a aduce atingere includerii viitoare a unor noi acțiuni, tabelul următor prezintă o listă cuprinzătoare a acțiunilor identificate, clasificate în funcție de domeniile de lucru, care sunt fie existente, fie preconizate în viitorul apropiat. Având în vedere că o parte semnificativă a eforturilor viitoare ale statelor membre și ale instituțiilor și organelor Uniunii Europene în anii următori derivă din acte juridice, anumite acțiuni derivă direct din acestea.
83. Fără a aduce atingere actorilor menționați în a cincea coloană, trebuie să se țină seama de faptul că, în conformitate cu mandatul său, grupul de lucru competent ar trebui să monitorizeze diferitele inițiative ale Uniunii Europene în domeniul digitalizării justiției.

Obiective strategice	Obiective operaționale	Principalul domeniu de lucru	Acțiuni	Actori implicați
A. Îmbunătățirea accesului la justiția digitală	A.i. A. Promovarea accesului universal la justiția digitală	2, 3	Proiectarea, implementarea și exploatarea punctului de acces electronic european și a punctelor naționale de acces electronic	COM ¹³ /SM ¹⁴
	A.ii. Promovarea serviciilor în materie de justiție digitală cu valoare adăugată	Toate	Evaluarea beneficiilor pentru utilizatorii finali Colectarea de feedback din partea utilizatorilor	COM/SM
	A.iii. Îmbunătățirea și promovarea portalului e-justiție și a EUR-Lex	2, 5	Îmbunătățirea conținutului, a accesibilității și a funcționalității portalului e-justiție	COM/SM
		2, 5	Îmbunătățirea conținutului, a accesibilității și a funcționalității EUR-Lex	Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene

¹³ Comisia Europeană.
¹⁴ Statele membre ale UE.

	A.iv. Reducerea decalajului digital în ceea ce privește accesul la justiția digitală	7	Îmbunătățirea accesibilității portalurilor naționale și a altor servicii în materie de e-justiție	COM/SM
		2, 3, 4, 6	Acordarea de asistență utilizatorilor prin asistenți conversaționali (roboți de chat, inclusiv cei bazați pe IA), facilitând accesul cetățenilor la informații judiciare	COM/SM
		Toate	Facilitarea accesului utilizatorilor la mijloace materiale informatice	SM
		7	Asigurarea accesului egal la serviciile în materie de justiție digitală în întreaga UE	COM/SM
	A.v. Capacitarea persoanelor, a întreprinderilor și a profesioniștilor din domeniul justiției	7	Formarea profesioniștilor din domeniul justiției	COM/SM
		7	Activități de îmbunătățire a competențelor utilizatorilor în vederea îmbunătățirii accesului la justiție prin mijloace digitale	COM/SM

B. Sporirea cooperării judiciare digitale	B.i. Îmbunătățirea interoperabilității transfrontaliere	1	Proiectarea și testarea de noi cazuri de utilizare care să faciliteze interoperabilitatea	SM
		1, 3, 4	Punerea în aplicare a legislației aplicabile privind cooperarea judiciară transfrontalieră (de exemplu, Regulamentul privind digitalizarea și actele sale de punere în aplicare și alte acte legislative actuale sau viitoare ale UE)	SM
		1, 3	Implementarea punctelor de acces e-CODEX	SM
		5	Interconectarea registrelor	COM/SM
		1, 2, 5	Promovarea utilizării identificatorului european de jurisprudență (ECLI ¹⁵)	COM/SM
	B.ii. Servicii de comunicare în timp real		Promovarea sălilor de judecată digitale	SM
		4	Îmbunătățirea interoperabilității videoconferințelor (de exemplu, cerințe, standarde sau instrumente comune pentru desfășurarea audierilor la distanță)	COM/SM

¹⁵ Luând ca referință Concluziile Consiliului privind identificatorul european de jurisprudență (ECLI) și un set minim de metadate uniforme pentru jurisprudență [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX:52019XG1024\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX:52019XG1024(01))

C. Eficientizarea justiției digitale	C.i. Promovarea unei justiții orientate spre date	5	Îmbunătățirea colectării și a utilizării datelor juridice și judiciare	SM/Oficiul pentru Publicații
		5	Furnizarea de date deschise și asigurarea transparenței	SM/Oficiul pentru Publicații
	C.ii. Tehnologii pentru eficiența justiției digitale	2, 3	Punerea în aplicare și promovarea utilizării semnăturilor și a sigiliilor electronice Gestionarea identificării și a autentificării utilizatorului Gestionarea consimțământului utilizatorului	COM/SM COM/SM COM/SM
		2, 3	Prevederea unor soluții care să permită plata electronică a taxelor	COM/SM
		Toate	Automatizarea activităților din domeniul justiției	SM
	C.iii. Promovarea digitalizării anumitor activități de tip față în față în domeniul justiției	7	Dezvoltarea și promovarea procedurilor digitale la distanță în domeniul justiției (acolo unde este posibil)	SM

D. Promovarea unei justiții digitale inovatoare	D.i. Efectul de pârghie al tehnologiilor inovatoare	6	Identificarea domeniilor de aplicare și aplicarea în condiții de siguranță a IA în domeniul justiției, inclusiv, dar nu numai: în scopul anonimizării și pseudonimizării hotărârilor judecătorești; ca instrument de transcriere al înregistrărilor procedurilor și documentarea probelor colectate de instanță (vorbire transformată în text – <i>speech-to-text</i> și text transformat în vorbire – <i>text-to-speech</i>); pentru traduceri; pentru analiză juridică, de exemplu, a jurisprudenței și a surselor de date masive; pentru calcularea drepturilor la despăgubiri, de exemplu drepturile pasagerilor/călătorilor sau alte drepturi similare	COM/SM
	D.ii. Promovarea schimbului de experiențe inovatoare	Toate	Schimbul de bune practici în cadrul grupului de lucru competent al Consiliului și în cadrul altor foruri	SM
		Toate	Facilitarea și schimbul de informații cu privire la proiectele naționale și multinaționale	SM
		Toate	Facilitarea mutualizării și a reutilizării soluțiilor digitale între statele membre	SM
		Toate	Crearea unui buletin informativ pentru schimbul de experiențe privind inițiativele în curs, bunele practici și cele mai recente evoluții	SM/Președinția ¹⁶

¹⁶ Președinția Consiliului Uniunii Europene.

C. Identificarea proiectelor și a inițiativelor

84. Criteriile pentru includerea unui proiect sau a unei inițiative în sprijinul unei acțiuni sunt următoarele:

- a. Proiectul sau inițiativa trebuie să contribuie activ la realizarea obiectivelor strategiei și să fie legată de o acțiune specifică.
- b. Proiectul sau inițiativa va fi găzduită în domeniul de lucru corespunzător legat de obiectivul operațional. În cazul în care domeniul de lucru nu există, acesta va fi clasificat la „alte domenii de lucru”.
- c. Proiectul sau inițiativa trebuie să aducă beneficii, în cadrul domeniului de lucru desemnat, unui număr cât mai mare de state membre. Acest lucru implică faptul că rezultatele și învățămintele desprinse ar trebui să fie comunicate tuturor statelor membre care participă la domeniul de lucru.
- d. Proiectul sau inițiativa ar trebui să respecte normele de raportare, monitorizare și coordonare specifice domeniului său de lucru.

85. Această abordare se îndepărtează de metodologia planului de acțiune anterior, care includea o listă exhaustivă de proiecte. În schimb, ea acordă prioritate capacității de a reacționa prompt la circumstanțe în schimbare, cum ar fi introducerea de noi acte juridice, inovații tehnologice sau obstacole neprevăzute.

V. Mecanismul de monitorizare

86. Prezenta strategie intenționează să pună bazele unui mecanism de monitorizare care să stabilească criterii pertinente pentru monitorizarea proiectelor și a inițiativelor. Cu toate că acest lucru implică implicarea activă a statelor membre și a instituțiilor și organelor relevante ale Uniunii Europene, mecanismul ar trebui conceput astfel încât să se evite impunerea unei sarcini administrative nejustificate.

87. Includerea unui mecanism uniform de monitorizare pentru toate proiectele și inițiativele va consolida acțiunile coordonate. În plus, aceasta va simplifica monitorizarea progreselor, stabilirea priorităților, planificarea și coordonarea între statele membre și/sau instituțiile sau organele Uniunii Europene, reducând în același timp la minimum suprapunerea eforturilor.
88. Atunci când se identifică un proiect sau o inițiativă, aceasta ar trebui inclusă în mecanismul de monitorizare în cadrul obiectivului strategic, al obiectivului operațional și al acțiunii corespunzătoare. Informațiile care trebuie furnizate pentru fiecare proiect sau inițiativă ar trebui să includă cel puțin:
- a. Descrierea
 - b. Domeniul de aplicare și scopul
 - c. Obiectivul strategic și operațional corespunzător
 - d. Domeniul (domeniile) de lucru corespunzător (corespunzătoare)
 - e. Beneficiile preconizate
 - f. Statele membre și/sau organizațiile participante, cu o scurtă descriere a rolurilor și a responsabilităților fiecărei părți (în special în cazul în care acestea au roluri diferite)
 - g. Calendarul
 - h. Sursele de finanțare (finanțare din partea UE sau alte tipuri de finanțare)
 - i. Interdependențele și sinergiile potențiale cu alte proiecte (dacă este cazul)
 - j. Statutul
89. Aceste informații ar trebui actualizate de persoanele și entitățile responsabile de fiecare proiect sau inițiativă, cel puțin o dată pe an. Acest lucru ar trebui făcut fără a aduce atingere obligațiilor de raportare aplicabile în alte contexte (de exemplu, tabloul de bord privind justiția) sau prevăzute în acte legislative, iar dublarea eforturilor ar trebui evitată.

90. Președinția prin rotație a Consiliului Uniunii Europene ar trebui să informeze periodic grupul de lucru competent cu privire la progresele și rezultatele proiectelor și inițiativelor incluse în mecanismul de monitorizare. Acest lucru ar trebui să servească la oferirea de orientări privind activitatea în domeniul e-justiției, în conformitate cu prezenta strategie.
91. Pentru a reduce la minimum sarcina administrativă, un instrument colaborativ de monitorizare ar trebui să fie accesibil în scopul raportării. Secretariatul General al Consiliului ar trebui să asiste președinția prin găzduirea și asigurarea funcționării instrumentului de monitorizare.
92. Propunerile de a include proiecte sau inițiative în mecanismul de monitorizare ar trebui analizate și decise de grupul de lucru competent al Consiliului.
93. Comisia Europeană ar trebui, de asemenea, să fie invitată să informeze statele membre cu privire la situația actuală și la rezultatele proiectelor sau inițiativelor sale.
-